

Mazo paku sūtījumu Jaunprātīga izmantošana viltotu preču tirdzniecībā

FAKTI UN TENDENCES

Misuse of Small Parcels for Trade in Counterfeit Goods FACTS AND TRENDS

Kopsavilkums

1. Viltotu preču tirdzniecība ir ilglaicīgs un aizvien izplatītāks pasaules mēroga sociālekonomisks risks, kas apdraud efektīvu valsts pārvaldi, sekmīgu uzņēmējdarbību un patērētāju labklājību. Tajā pašā laikā tā kļūst par organizētās noziedzības grupu lielu ienākumu avotu. Tā kaitē arī ekonomikas izaugsmei, būtiski ietekmējot uzņēmējdarbības ieņēmumus un mazinot motivāciju ieviest jauninājumus.

2. Viltotas un pirātiskas preces parasti piegādā ar gandrīz visiem transporta veidiem. Analizētajā laikposmā vērtības ziņā nepārprotami dominēja konteineru kuģos pārvadātās viltotās preces. Attiecībā uz konfiskācijas gadījumu skaitu pieaug viltojumu pārvadājumi, izmantojot mazos paku sūtījumus, tā kļūstot par tiesībaizsardzības būtisku problēmu. Viltotāju izmantotie mazie paku sūtījumi tiek nogādāti pa pastu vai ar kurjerpastu.

3. Tas muitas iestādēm rada ievērojamus sarežģījumus, un rezultātā ir nepieciešama pastiprināta uzmanība starptautiskā līmenī, tostarp Pasaules Muitas organizācijā (PMO). Tradicionāli pieejamā informācija, piemēram, kuģu kravu saraksti un muitas aģentu atbalsta funkcija bieži izpaliek neliela apjoma tirdzniecībā.

4. Pašlaik ir vajadzīga tikai vienkāršota dokumentācija, lai pa pastu nosūtītu neliela apjoma sūtījumus. Dokumentos ietvertu informāciju apstiprina sūtītājs, un to parasti nepārbauda. Tādējādi rodas iespējas gan attaisnojamām kļūdām, gan krāpniecībai. Informācija ierasti tiek sniegta papīra formātā, un līdz ar to tā nav pieejama elektroniski. Parasti tā bija pieejama tikai galamērķa valstu muitas iestādēm, saņemot precī. Lai gan ir gūti panākumi elektroniskās datu apmaiņas ieviešanā, šajā ziņā vēl ir daudz darāmā. Muita saskaras ar dilemmu – ir vienlaikus ātri jāapstrādā imports, kā arī atbilstīgi jākontrolē nodevas un jāuzrauga imports, lai novērstu nelikumīgu tirdzniecību.

5. Lielākie kurjerpasta uzņēmumi parasti nodrošina piegādi mājās, kas tiek izsekota elektroniski. Šādi tiek vākta arī papildu informācija par nosūtītāju, ražojumu un saņēmēju. Tas nodrošina iespējami pilnīgu datu avotu, kas, ja to dara pieejamu muitas iestādēm, varētu lielā mērā palīdzēt riska novērtēšanā. Kurjerpasta pakalpojumu sniedzēji un muita arvien vairāk sadarbojas, lai uzlabotu datu un informācijas apmaiņu. Joprojām ir iespējams veikt uzlabojumus, jo ir jārisina privātuma un konfidencialitātes jautājumi. Tāpat kā pasta darījumos, sūtītāja sniegtajā informācijā var būt kļūdas, apzināti sagrozījumi, vai arī tā var būt krāpšana.

6. Šā ziņojuma analīzē ir izmantoti divu veidu dati: informācija par viltotu preču tirdzniecību, kuras pamatā ir muitas dati par viltotu preču konfiskāciju, kas saņemta no Pasaules Muitas organizācijas, Eiropas Komisijas Nodokļu politikas un muitas savienības ģenerāldirektorāta, kā arī no ASV Muitas un robežsardzes aģentūras (CBP). Šos datus papildina pieejamā statistika no Pasaules Pasta savienības un no *Eurostat Comext* datubāzes, kas ilustrē starptautisko tirdzniecību, ko realizē ar mazo paku sūtījumiem.

7. Detalizēta analīze par 2011. — 2013. gada datiem liecina, ka, lai gan konteineros pārvadātie viltojumi skaidri dominē attiecībā uz konfiscēto preču vērtību un skaitu, mazo paku sūtījumi veido lielu konfiskācijas gadījumu skaitu; gandrīz 63 % no viltoto un pirātisko preču muitas konfiskācijām ir mazās pakas. Šo pasta vai

kurjerpasta sūtījumu izmērs parasti ir ļoti mazs. Lielākā daļa konfiskācijas gadījumu attiecas uz pakām, kurās ir 10 vai mazāk preču.

8. Runājot par nozarei raksturīgām tendencēm, runa ir par gandrīz visām nozarēm, kuras ir pakļautas viltošanas riskam, lai gan dažādā mērā. Piemēram, 84 % no konfiscētajiem viltoto apavu sūtījumiem, 77 % no viltotajām optiskajām, foto un medicīnas iekārtām (galvenokārt saulesbrillēm) un 66 % no muitas konfiscētajām informācijas un komunikācijas tehnoloģiju (IKT) ierīcēm bija saistīti ar pasta sūtījumu pakām vai kurjersūtījumiem. Tas attiecas arī uz vairāk nekā 63 % muitas konfiscētajiem viltotajiem rokas pulksteņiem, ādas izstrādājumiem, rokassomām un juvelierizstrādājumiem.

9. Runājot par īpašiem ekonomikas modeļiem, analīze liecināja, ka dominē mazo paku sūtījumi no ierobežota skaita izcelsmes valstu tirgiem. Tās ir Ķīna, Honkonga (Ķīna), Indija, Singapūra, Taizeme un Turcija. Dažas no šīm galvenajām izcelsmes valstīm, piemēram, Ķīna, Indija un Taizeme, ir atzītas par potenciāliem viltotu un pirātisku preču ražotājiem, bet citas, piemēram, Honkonga (Ķīna) un Singapūra, ir galvenie tranzīta punkti.

Mazo paku sūtījumu ļaunprātīga izmantošana viltotu preču tirdzniecībā

FAKTI UN TENDENCES

Šajā pētījumā analizēta mazo paku sūtījumu ļaunprātīga izmantošana tirdzniecībā ar viltotām un pirātiskām precēm. Tajā izklāstīti kurjerpasta un pasta pakalpojumu darbības tiesiskie un ekonomiskie aspekti. Tas aplūko arī pieejamos datus par mazo sūtījumu apjomiem, izmantojot pasta un kurjeru plūsmas, saistībā ar viltotu un pirātisku preču konfiskāciju. Turklāt tajā ir analizēta saikne starp novēroto dinamiku mazo paku sūtījumu tirgos un pieejamo informāciju par šā pakalpojuma ļaunprātīgu izmantošanu, ko veic viltoto un pirātisko preču pārvadātāji.

Iepazīties ar publikāciju var tiešsaistē <https://doi.org/10.1787/9789264307858-en>.

Šis darbs ir publicēts *OECD iLibrary*, kurā apkopotas visas *OECD* grāmatas, periodiskie izdevumi un statistikas datubāzes. Lai iegūtu plašāku informāciju apmeklējiet www.oecd-ilibrary.org.

